

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شیطان

از منظر

نهج البلاغه

سرشناسه	قطبی، محمود، ۱۳۳۸ھ -
عنوان و نام پدیدآور	شیطان از منظر نهج البلاغه / محمود قطبی
مشخصات نشر	قم: احمدیه، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	۱۴۶ص.
شابک	978-964-8504-50-7
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	یادداشت
موضوع	عربی بن ابی طالب علیه السلام، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - شیطان
رضوی	اخلاق اسلامی
رده بندی کنگره	ش ۹۳ ق ۹/۳۸/۶ BP۰۹
رده بندی دربی	۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۱۸۶۱۹۵

نام کتاب..... شیطان از منظر نهج البلاغه

گرد آورنده..... محمود قطبی

چاپخانه..... زلال کوثر

نوبت چاپ..... اول

سال چاپ..... زمستان ۱۳۹۵

ناشر..... انشایات احمدیه

قیمت..... ۱۵۰۰ ریال

تیراژ..... ۱۰۰۰

تلفن مرکز پخش..... ۹۷ ۵۰ ۱۵۳ ۰۹۱۲

شابک..... ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۰۴-۵۰-۷

کلیه حقوق برای مولف محفوظ است

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۵.....	شیطان به خدا عامل طرد شیطان است
۱۷.....	زمانی که شیطان یاری داده می شد
۱۹.....	آثار شیطان به وسیله کتابش به کار افتاده
۲۱.....	مریدان شیطان، شیطان را پشوانه خود گرفتند
۲۳.....	تحریک شیطان نسبت به اهل جمل
۲۵.....	خبر بیعت شکنان جمل
۲۷.....	نقش شیطان در فتنه ها
۲۹.....	شیطان کارهای خلاف را زیبا جلوه می دهد
۳۱.....	نقش شیطان در جنگ صفین
۳۳.....	شیطان در صفین
۳۵.....	خیرخواه ترین مردم
۳۷.....	فرشتگان دور از وسوسه های شیطان

- ۳۹..... شیطان راه خود را هموار می کند
- ۴۱..... شیطان خوارج را به کفر انداخته
- ۴۳..... شیطان عامل تفرقه و جدایی
- ۴۵..... شیطان جز ملامت کردن مردم طمع ندارد
- ۴۷..... شیطان دنباله رو می خواهد
- ۴۹..... فضیلت اهل بیت علیهم السلام
- ۴۹..... اطاعت شیطان پس از انوشیروان پروردگار
- ۵۱..... هدف بعثت نجات از طاعت شیطان است
- ۵۳..... گمراهی مردم بعد از امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۵۵..... گمراهی با هدایت توافق ندارد
- ۵۷..... پرهیز از راه فتنه و شیطان
- ۵۹..... شیطان امروز شکست را می خواهد
- ۶۱..... همنشینان شیطان
- ۶۳..... منافقین از حزب شیطانند
- ۶۵..... مذمت شیطان ملعون
- ۶۷..... شیطان مظهر کبر و نخوت
- ۶۹..... شیطان متکبر تحقیر شد
- ۷۱..... فلسفه آزمایش الهی

- ۷۱..... از شیطان عبرت بگیرید.
- ۷۳..... گناهکار در عذاب است.
- ۷۳..... گریز از شیطان
- ۷۵..... شیطان جلوه گری می کند.....
- ۷۷..... شیطان دین را زخمی می کند.....
- ۷۹..... شیطان وسوسه می کند.....
- ۸۱..... شیطان ایجاد دشمنی می کند.....
- ۸۳..... پرهیز از ارکان فتنه.....
- ۸۵..... ابزار دست شیطان.....
- ۸۷..... عبرت از گذشتگان
- ۸۹..... فلسفه فروتنی پیامبران.....
- ۹۵..... جایگاه خانه خدا
- ۹۷..... دستور خدا به حضرت آدم(ع).....
- ۹۹..... کعبه و تلاش شیطان برای وسوسه.....
- ۱۰۱..... خدا و امتحان بندگان.....
- ۱۰۱..... فلسفه عبادات.....
- ۱۰۳..... آثار عبادت و بندگی.....
- ۱۰۵..... تعصب های ناروا و روا.....

- عبرت از مؤمنان پیشین ۱۰۹
- نعمت وجود پیامبر (ص) ۱۱۷
- سرزنش یاران نافرمان ۱۱۹
- شیطان رئیس خوارج است ۱۲۳
- در بیان فضایل خود ۱۲۵
- علی (ع) تنها شاهد پیامبر (ص) در غار حرا ۱۲۷
- شنیدن صدای ناله شیطان ۱۲۹
- پیامبر (ص) معجزه می کند ۱۳۱
- درخت شهادت می دهد ۱۳۳
- پیامبر (ص) را ساحر و کذاب خواندند ۱۳۵
- علی (ع) شریح قاضی را سرزنش می کند ۱۳۷
- حد چهارم به شیطان است ۱۳۹
- عنایت را از دست شیطان به در آر ۱۴۱
- از شیطان حذر کن ۱۴۳
- عنان به شیطان دادن موجب پشیمانی است ۱۴۵

مقدمه:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

خداوند متعال برای هدفی والا انسان را آفریدم و برای رسیدن به سعادت هم، پیامبرانی را فرستاده است ولی از آنجا که در میان مخلوقات تنها، او موجود مختار است تا با اختیار خود راه درست، یا نادرست قیام بر دارد و هر کدام که خواست انتخاب نماید. **إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا** (انسان: ۳)

او در انجام کارهایش مجبور نیست می تواند به اوج سعادت برسد تا از فرشتگان هم بالاتر رود یا این که طوری عمل کند که از حیوانات هم پست تر شود **وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ**

أَضَلُّ أَوْلَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (اعراف: ۱۷۹) از آنجا که شیطان با آنهمه سابقه عبادت ۶ هزار ساله؛ در برابر خدا تکبر ورزید و سجده نکرد و إِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى (طه: ۱۱۶) و لذا از در گاه الهی رانده شد قَالَ فَأَخْرِجْهَا مِنْهَا فَتَنَّاكَ رَجِيمٌ (ص: ۷۷) و تصمیم گرفت همه را گمراه کند قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (ص: ۸۲) أَلَا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ (ص: ۸۳)

بنا بر این باید سعی کنیم در دام شیطان نیفتیم و خود را از هواهای نفسانی جدا کنیم و با پیروی کردن از دستم توسط پیامبر صلی الله علیه وآله وسلم و امامان علیهم السلام و در زمان غیبت توسط مراجع بزرگوار به ما داده می شود عمل کنیم.

و فریب شیطان را نخوریم تا آن شاء الله هم در دنیا و هم در آخرت سعادتمند باشیم و این را هم بدانیم اگر تلاش کنیم در مسیر حق باشیم و در دام شیطان نیافتیم خدا هم کمک می کند و الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا نَنْهَضْنَهُمْ سُبُلَنَا عَنْكَوَتِ (۶۹:

ولی اگر فریب خوردیم و لذت زود گذر دنیا را بر سعادت ابدی آخرت ترجیح دادیم مطمئناً فردای قیامت شیطان نیز نظاره گراست و هیچ کاری برای کسی انجام نمی دهد یعنی نمی نتواند که انجام دهد آن وقت است که انسان حسرت بخورد در حالی که هیچ فایده ای ندارد و آتَدِرُهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَ هُمْ فِي غَفْلَةٍ وَ هُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (مریم: ۳۹) خدا فرموده شیطان دشمن آشکار و لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (انعام: ۱۴۲). و اطاعت از او موجب فقر

دنيا و آخرت می گردد الشَّيْطَانُ يُعِدُّكُمْ الْفَقْرَ وَ يَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَ اللَّهُ يُعِدُّكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَ فَضْلاً وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (بقره: ۲۶۸) و خلاصه اینکه پیروی از خدا انسان را به اوج عزت و پیروی از شیطان انسان را به پستی و حقارت و بدبختی می رساند، لاغوتیان هر زمان را بنگرید که با پیروی از شیطان کارشان به کجا ها کشید. که امروز باید فقط در موزه ها از آنها یادای کرد (صدام، قذافی، حسنی مبارک، بنی صر و...) و در مقابل مطیعان الهی چه معصومین علیهم السلام در برابر طاغوت های زمان سردشان و چه بزرگان دینی مثل امام خمینی (ره) و نمونه بسیار روشن آن را خداوند در سوره یوسف در رابطه با یوسف و زلیخا بیان فرموده است.

در میان افراد معمولی جامعه هم بعضی کسی اگر یک نگاهی به اطراف خود بیندازد، می تواند به خوبی عزت پیروان خدا و ذلت پیروان شیطان را درک کند. توجه داشته باشیم شیطان ما را رها نمی کند لاغوتیَّتُمْ أَجْمَعِينَ (ص: ۸۲) و این ما هستیم که با اطاعت از خدا، باعث می شویم تا قریبن ما مأیوس شود الا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ (ص: ۸۳)

برای شناخت بهتر شیطان، برخی از فرمایشات امیرالمومنین علیه السلام که مربوط به معرفی شیطان و دامهایی که برای انسانها گسترده است از کتاب شریف نهج البلاغه انتخاب کرده و تقدیم می گردد.

قابل ذکر اینکه احادیث از میان خطبه ها و نامه که مربوط به موضوع بوده انتخاب شده است ولی بعضی از احادیث هم گرچه بیش از موضوع نقل شده

ولی در جای خود قابل استفاده است و روی همین حساب خطبه ایکه حاوی مذمت ابلیس ملعون به خاطر استکبار و ترک سجودش نسبت به آدم علیه السلام است و گروهی از مردم آن را «قاصعه» (کوبنده متکبران) می نامند به صورت کامل طی چند شماره نقل شده است.

امید است خداوند متعال هم نویسنده و هم خوانندگان گرامی را از شر شیطان محافظت فرماید و تدبیر فرار از هواهای نفسانی و دامهای شیطانی عنایت فرماید. آمین یا رب العالمین

یادآوری می شود اساتذت، ائمتن کتاب شریف نهج البلاغه با ترجمه حضرت حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ حسین انصاریان و از سایت ایشان استفاده شده است.

تابستان ۱۳۹۴

محمود قطبی